

for at videreudvikle og udbrede det europæiske velfærdssamfundets principper.

Udvidelsesforhandlingerne skrider godt frem. Der er optimisme på begge sider af bordet. Vel er vi ikke ved vejs ende, der er et meget stort arbejde foran os. Endnu er der ingen af ansøgerlandene, der opfylder alle kravene og kriterierne, men det er vigtigt, at vi fastholder det høje tempo i forhandlingerne.

Europa-Kommissionen har fremlagt en ambitiøs, men efter min mening også realistisk handlingsplan for afslutningen af forhandlingerne. Hvis det går godt, kan forhandlingerne med de bedst forberedte lande afsluttes under det danske formandskab i andet halvår næste år, og det vil være en enestående flot præstation, hvis vi på EU-topmødet i København i december næste år virkelig bliver i stand til at byde de første nye medlemslande velkommen i vores europæiske fællesskab.

Vi skal forstå at udnytte de muligheder, som udvidelsen skaber. Med Nicetraktaten har vi skaffet os den nødvendige udrustning til at gøre det.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Europa-udvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 113:

Forslag til folketingsbeslutning om øget åbenhed i EU.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Fremsat 8/2 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Mogens Lykketoft):

Forslaget motiveres med, at det af Kommissionen fremsatte forslag om forordning og aktindsigt angivelig vil være et tilbageskridt for åbenheden i forhold til den praksis, der igennem årene har udviklet sig. Derfor ønsker Enhedslisten, at Folketinget skal opfordre regeringen til at stemme imod nye regler om aktindsigt, medmindre en række nærmere angivne betingelser er opfyldt. Og man ønsker endvidere, at regeringen skal afvise forslag om indførelse af generelle undtagelser og arbejde for ophævelse af Rådets afgørelse af 14. august 2000, den såkaldte Solana-beslutning.

Regeringen kan ikke støtte Enhedslistens forslag. Ikke fordi vi er uenige i alle intentionerne, vi kan godt tilslutte os en række af dem, men fordi en folketingsbeslutning af den fremsatte karakter er et meget dårligt instrument, når det gælder om at fremme det danske ønske om størst mulig åbenhed i EU.

Vedtagelse af det foreliggende forslag vil efter vores opfattelse kunne skade den danske forhandlingsposition. Det kan formindske vores muligheder for at sikre et resultat, der samlet set er i Danmarks interesse, og regeringens begrundelse for ikke at ville støtte dette forslag ligger netop i ønsket om at sikre det bedst mulige forhandlingsresultat.

Jeg er også i tvivl om, hvad vi ville kunne bruge folketingsbeslutningen til konkret. Regeringen har løbende arbejdet imod indførelse af generelle undtagelsesbestemmelser. Vi har også arbejdet for, at de nye regler, der skal afløse Rådets afgørelse fra 14. august sidste år, kommer til at omfatte de højt klassificerede ESDP-dokumenter, som Solana-beslutningen omhandler.

Med hensyn til spørgsmålet om klassifikation kan jeg oplyse, at der ikke, som forhandlingssituationen ser ud, med forslaget til forordning om aktindsigt lægges op til nye regler om klassifikation. Regler om klassifikation er fastlagt andetsteds, nemlig i Rådets sikkerhedsplan. Det tegner til, at de nye regler om aktindsigt vil omfatte såvel uklassificerede som klassificerede dokumenter, og formentlig bliver der tale om særlige proceduremæssige regler, når det gælder håndteringen af begæringer om aktindsigt i klassificerede dokumenter.

Med hensyn til dokumenter fra medlemslande og tredjemand samt interne dokumenter kan vi næppe forvente fuldstændig åbenhed således

at forstå, at der ikke kan ske undtagelse for et sådant dokument, men også efter den danske offentlighedslov kan et medlemslands eller tredjemands interesser tilgodeses ved at undtage et dokument, ligesom interne dokumenter som udgangspunkt er undtaget efter de danske regler. I øvrigt er dokumenter fra tredjemand og medlemslande slet ikke omfattet af de regler, der gælder i dag. Diskussionerne i Rådet og med Europa-Parlamentet går på, hvor stort et skridt i retning af en større åbenhed der kan og skal tages på præcis dette felt.

Endelig tror jeg ikke, at det ville være nogen særlig god idé at lade en særlig gruppe af såkaldt uafhængige embedsmænd afgøre en begæring om aktindsigt. Princippet er jo netop, at det enkelte dokument skal underkastes en konkret vurdering, og det forudsætter, at man har indsigt i de emner, som dokumenterne handler om. I Danmark har vi jo heller ikke regler om den slags særlige embedsmænd til at behandle begæringer om aktindsigt.

Når det er sagt, ville jeg gerne gentage, at regeringen selvsagt har som mål at skabe størst mulig åbenhed i EU. Regeringen ønsker at begrænse undtagelsesmulighederne mest muligt; det arbejder vi målrettet og ihærdigt på at opnå. Danmark ligger pænt i front, når det gælder om at fremme den størst mulige åbenhed i EU, sådan har det været hidtil, og sådan vil det også være i håndteringen af denne her sag.

Regeringen vil, som jeg allerede har tilkendegivet det i udvalget, selvsagt holde Folketingets Europaudvalg meget tæt orienteret om forhandlingerne og i Europaudvalget forelægge forhandlingsoplæg, når reglerne skal til vedtagelse i Bruxelles.

På denne baggrund kan regeringen altså ikke støtte forslaget til folketingsbeslutning.

Claus Larsen-Jensen (S):

For Socialdemokratiet er spørgsmålet om gennemsigtighed og åbenhed, herunder aktindsigt, et afgørende demokratisk princip, der skal sikre befolkningen ret til indsigt og inddragelse i de politiske beslutningsprocesser.

Det er et grundlæggende princip for den offentlige forvaltning i Danmark. Det skal også være et grundlæggende princip for samarbejdet, vi deltager i, i Den Europæiske Union og i samarbejdet på længere sigt, også på globalt plan.

Med den stigende betydning, EU-samarbejdet har for Danmark og de øvrige medlemslande, er behovet for at styrke åbenheden voksende.

I 1993 blev der som en begyndelse vedtaget de nugældende regler i EU om aktindsigt. Næste skridt mod øget åbenhed kom med Amsterdamskontraktaten. I december 1999 fulgte Danmark og Sverige op med et fælles forslag om åbenhed og aktindsigt. Den europæiske ombudsmandsinstitution kan ses i sammenhæng hermed.

Åbenheden er gennem en årrække udvidet i EU-samarbejdet. Den fælles erkendelse af, at EU-samarbejdet tættere på landenes befolkninger, så skal åbenheden øges, trækker i samme retning. Kommissionens forslag om aktindsigt, som skal være færdigforhandlet til den 1. maj 2001, skal efter vores mening være endnu et skridt til at forbedre åbenheden og aktindsigten i EU-samarbejdet.

Lige nu er regeringen og Folketingets Europaudvalg som andre EU-landes regeringer og parlamenter midt i at forhandle Kommissionens forslag, så resultatet i slutfasen kan nå at komme så tæt på vores politiske mål som muligt.

Vi er helt opmærksomme på en række af de kritikpunkter, der er rejst, også i den danske debat, i forhold til Kommissionens forslag, men sådan er det jo. Når man er midt i en forhandlingsfase, vil der jo altid være punkter, der skal tages højde for.

Folketingets Europaudvalg gennemfører den 23. april 2001 en offentlig og tv-transmitteret temahøring om offentlighed, åbenhed og aktindsigt – altså langt bredere end dette forslag – så vi fra dansk side ud over den konkrete stillingtagen til Kommissionens forslag også kan komme videre med ideer om yderligere initiativer til øget gennemsigtighed og åbenhed i europapolitikken. En lang række af danske, svenske og europæiske eksperter og politikere vil bidrage til, at vi med temahøringen kan opkvalificere debatten og sikre nye og bedre regler om aktindsigt i EU og en bredere åbenhed i det hele taget.

Endelig er det Europaudvalget, der, som udenrigsministeren allerede har sagt det, skal give regeringen mandat til afslutning af forhandlinger om forslaget i EU's Ministerråd.

Derfor kan der også sættes spørgsmålstejn ved værdien af Enhedslistens beslutningsforslag. Sidste år ønskede de veto, nu ønsker de at sige nej, uden de kender resultatet, der skal tages stilling til. Det er selvfølgelig også den nærmeste vej til at udelukke os i værste fald fra indflydelse på, hvad der kommer ud af det.

Det, som tiden i stedet skal bruges på frem til vedtagelsen af forslaget, skal være at få Kommissionens forslag forbedret på en række områ-

der. Udenrigsministeren har i sin tale givet nogle bud herpå. Jeg skal særskilt fremhæve principper, som vi bør følge.

For det første skal vi gå efter de maksimale forbedringer, vi kan få, med hensyn til aktindsigt i forhold til de nugældende regler. At vi gerne vil videre end det, skal ikke afholde os fra at hente de forbedringer ind, det er muligt at få.

Vi skal for det andet som udgangspunkt gå efter, at der er aktindsigt i alle dokumenter, som EU-institutionerne ligger inde med. Det skal også gælde i forhold til alle de institutioner m.v., som er oprettet af eller i tilknytning til Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet.

Og for det tredje: Listen for undtagelser i forhold til klassificerede dokumenter skal gøres mindre lang og omfattende. Det er ikke mindst som følge af udviklingen af EU's krisestyringsopgaver, forsvarsdimensionen og samarbejdet med NATO, at dette spørgsmål kommer op.

Vi vil i Socialdemokratiet aktivt arbejde for, at reglerne om aktindsigt gælder såvel uklassificerede som klassificerede dokumenter, men også hensynet til beskyttelse af offentlige interesser og sikkerhed samt enkeltpersoners og privatlivets fred gør det, som i de danske regler, nødvendigt med en vis afgrænsning. Alt andet vil være lidt hovedløst og uansvarligt.

Jeg skal derfor afvise Enhedslistens forslag, så vi kan koncentrere kræfterne om at nå et nyt skridt fremad for øget åbenhed i EU gennem de nye regler om aktindsigt. Vi lytter gerne til de mange input, der kommer udefra, konkret til det, vi skal ende med at enes om skal være regeringens forhandlingsoplæg, når vi skal have møde i EU-sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tager ordet på nuværende tidspunkt bare for at rette en misforståelse. Hr. Claus Larsen-Jensen får det fremstillet, som om det er Enhedslistens målsætning, at Danmark under alle omstændigheder skal stemme nej.

Næh, det, der har været formålet med at få en debat her i Folketingssalen, har også været at få belyst vilkårene for et kommende forhandlingsmandat. Hvad er mindstebetingelserne for, at Danmark kan tilslutte sig et forslag? Det må selvfølgelig være, at det, der kommer igennem, er bedre end den praksis, der er i dag.

Det har vi så forsøgt at udtrykke i nogle punkter. Det vil også være det, ministeren får som opgave, når han skal komme til Folketin-

gets Europaudvalg: at komme med et forhandlingsoplæg i nogle punkter. Og det er den debat, vi har ønsket at få i gang med det her beslutningsforslag.

Det håber jeg, man vil gå konstruktivt ind i, så vi kan arbejde videre med det i udvalget, for jeg går ud fra, hr. Claus Larsen-Jensen er enig i, at Danmark ikke kan acceptere hvad som helst og da især ikke forringelser på det her område.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg havde også meget svært ved forstå det udgangspunkt, som hr. Claus Larsen-Jensen tager til det her forslag.

Det går jo ikke ud på, at vi under alle omstændigheder fra dansk side skal stemme nej. Det går ud på, at der skal stemmes nej, medmindre en række ting er opfyldt. Den naturlige måde at tage det her forslag på vil være at forholde sig til de enkelte punkter og sige, om man er enig i, at det er udgangspunktet for et eventuelt dansk ja, eller om man ikke er enig. Men at afvise det bare med nogle flotte bemærkninger, det synes jeg ikke man kan.

Vi står jo i den mærkelige situation, at når jeg havde den tvivlsomme ære i går at repræsentere Folketinget ved en konference i Europa-Parlamentet, fik jeg at vide af folk, der følger arbejdet tæt, at der forhandles intenst i de her dage om at finde et resultat på det her område, alt imens vi i Folketingets Europaudvalg ikke har haft en regering inde, der har søgt mandat til det her.

Derfor er jeg i hvert fald meget i tvivl om, hvad regeringen egentlig går rundt og laver, og jeg føler ikke, at Folketinget er blevet inddraget.

Nu har vi en chance for her i fuld offentlighed at tage diskussionen, og den synes jeg da vi skal benytte os af.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg er glad for den sådan blide reaktion i forhold til mit oplæg, nemlig at det i virkeligheden er et forsøg på at trække i samme retning.

Men jeg bliver bare nødsaget til lige at gøre opmærksom på, at hvis vi tager forslaget konkret, så står der i punkt b), at der ikke indføres regler om klassifikation af dokumenter. Hr. Keld Albrechtsen ved jo godt, at i det samarbejde, vi bl.a. skal have med NATO, og hvor der jo findes klassificerede dokumenter, kan man altså ikke

slippe uden om i givet fald at have nogle klassificerede dokumenter.

Men vores udgangspunkt er, at vi skal have så meget åbenhed som overhovedet muligt i forhold til de her ting. Derfor er beslutningsforslag i den form her et problem.

Jeg vil derfor foreslå at lade det her gå ind i forhold til de diskussioner, der skal være om det forhandlingsmandat, der skal gives, frem for at være et egentligt beslutningsforslag. For der kan jo være elementer, som faktisk ikke er indeholdt i det her forslag, så det i virkeligheden blev for indskrænket, underforstået i omfang, og at vi derfor ikke fik det, vi skulle.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl er det måske lidt det samme. Jeg har sådan set også svaret på det punkt, som i hvert fald er en hovedårsag til, at vi siger, at vi altså ikke kan støtte det i den form, for vi kan ikke få et så rent snit, som hr. Keld Albrechtsen i det her forslag lægger op til, altså at vi faktisk slet ikke kunne have nogen form for klassifikation.

Så det er grunden til argumentationen imod det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu synes jeg, at vi kommer i gang med en fornuftig diskussion, for det har ikke været Enhedslistens ønske og er ikke Enhedslistens ønske, at der skal være klassificerede dokumenter. Nu er der så blevet lavet den der Solana-undtagelse.

Men jeg opfatter hr. Claus Larsen-Jensens svar sådan, at når det gælder resten af dokumenterne i f.eks. Europa-Kommissionen, så skal de ikke klassificeres. Og nu nævnte ministeren, at der er dette her, man kalder Ministerrådets sikkerhedsregler, som er noget underligt noget, som vi har fået at vide i Europaudvalget at man forhandler om, og dér sniger sig altså noget klassifikation ind.

Jamen lad os så være enige om, at det skal vi ikke have ind, og så lad os få det noteret. Så kan vi jo lave en liste. Hvis der er andre ønsker, end dem, Enhedslisten har opregnet i det her forslag, så synes jeg bestemt også, at vi skal tage dem ind.

Men det vil jo være en parodi, hvis man behandlede et forslag om åbenhed og offentlighed alene bag lukkede døre. Derfor har jeg ønsket, at vi skulle have debatten her i Folketingssalen.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil sige, at vi gerne går ind i substansen af det her, også i det konkrete forslag. Så kan vi så se, hvor langt det rækker i den sidste ende, når vi skal hakke det her af.

Vi har jo også en diskussion i forhold til åbenheden: Hvor dybt og hvor langt og hvor vidt rækker den? Er det enhver tanke skrevet på en computer, der aldrig har været andet end en enkelt tanke hos den enkelte medarbejder, interne dokumenter, der er omfattet af det, og i hvilket omfang gælder det? Eller er der tale om egentlige officielle arbejds papirer i forhold til de her ting? Der er nogle snitflader her, der skal findes, som skal være rimelige også i forhold til de regler, vi i øvrigt kender på nationalt plan. Det er den del af det, vi skal se at afklare i forhold til det regeringsmandat, der skal gives til sidste forhandling.

Charlotte Antonsen (V):

Venstre kan heller ikke sige ja til beslutningsforslaget her fra Enhedslisten.

Vi er faktisk tilfredse med, at man i EU hele tiden arbejder på at skabe større åbenhed, så der vil være mulighed for at følge beslutningerne og beslutningsprocessen, for naturligvis er det da vigtige sager, der træffes beslutninger om i EU. Men vi har altså ikke den samme trang til som Enhedslisten at føre en alt eller intet-politik, der jo reelt betyder, at man ikke kommer ud af stedet. For hvis man ikke er indstillet på at gå på kompromis, så vil man jo heller aldrig i den virkelige verden kunne forbedre de eksisterende regler.

Det er jo der, kæden hopper af hos Enhedslisten. Man ønsker at stå ovre i det ene hjørne, have de rigtige synspunkter, aldrig tage ansvar, aldrig gå på kompromis. Den holdning har Venstre ikke. Vi ønsker faktisk at påvirke udviklingen, så den går i en for os fornuftig retning.

Vi ønsker så meget åbenhed som muligt. Et af de punkter, hvor vi mener, at det er rimeligt, at man ikke har aktindsigt, er netop forsvarsområdet. For det er jo klart, at hvis man er i en krisesituation, så er det måske ikke så smart, at man blottægger hele sin taktik for fjenden og for hr. Keld Albrechtsen, og hvem der nu ellers kigger ind i forbindelse med en sådan aktindsigt.

Meget af det stammer jo i virkeligheden fra NATO. Der er man altså nødt til af hensyn til rigets sikkerhed at acceptere en vis form for lukkethed. Det er vi indstillet på fra Venstres side.

Men ellers mener vi faktisk, at vi skal kæmpe hårdt fra dansk side for at sikre så stor en åbenhed som muligt.

Spørgsmålet om uvildige eller uafhængige embedsmænd har vi allerede været inde på i de to forrige debatter. Vi ser gerne, der laves så mange undersøgelser som muligt af, hvad der sker i EU, altså åbenhed i EU og Nicetraktaten. Men Enhedslistens syn på uafhængighed har vi jo altid haft det lidt svært med. For vi ved godt, at når det kommer til realiteterne, så mener Enhedslisten jo aldrig, at embedsmændene er uafhængige, hvis det viser sig, at de ikke er enige med Enhedslisten.

Som jeg sagde i starten: Venstre kan ikke støtte forslaget. Jeg skulle hilse fra fru Susanne Clemensen fra CD og sige, at CD heller ikke kan støtte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at det er, som om fru Charlotte Antonsen ikke har hørt den foregående debat. For der var vi begyndt at tale om, hvad det er for konkrete ønsker, som Danmark skal fremføre.

Enhedslisten har så fremlagt sine ønsker. Men vi har ikke sagt, at vi er kompromisløse, og at vi ikke ønsker at drøfte med Folketingets øvrige partier og med regeringen, hvad der skal være dansk forhandlingsoplæg. Det har vi ikke sagt. Det er en underlig misforståelse, som jeg troede var kommet ud af debatten. Men nu bringer fru Charlotte Antonsen den så ind igen.

Jeg synes, vi skulle tage de ønsker, Enhedslisten har fremlagt her, og de ønsker, som Venstre måtte have om øget åbenhed – det kunne jo også være, at der var punkter, hvor Venstre faktisk ønskede en øget åbenhed – samt de andre partiers ønsker og så diskutere dem sammen, således at regeringen kan komme til Folketingets Europaudvalg med et godt forhandlingsoplæg.

Det er faktisk det, der er hensigten med at rejse den her debat. Jeg tror, der er nogle, der måske har misforstået den. Jeg ved ikke, om det kan have været min skyld i udformningen af bemærkningerne eller et eller andet. I så fald beklager jeg det. Men sigtet er i hvert fald at få den diskussion, så vi får et så godt forhandlingsoplæg som muligt, og som er en reel forbedring.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det er jo lidt svært, for Enhedslisten siger ét og gør noget andet.

Det, der står i forslaget her, er, at Danmark skal stemme imod, medmindre det sikres... – så kommer den lange remse med alle de ting, Enhedslisten skal have med.

Så det er det sædvanlige med, at vi skal nedlægge veto hele tiden og hver gang, der er noget, der rører sig i EU.

Hvis hr. Keld Albrechtsen ønskede dét, som han lige har været oppe at tale om, så havde man jo valgt et andet punkt i Folketingets forretningsorden, hvor der er mulighed for, at man beder regeringen om at drøfte det forslag til forordning, der er kommet fra Kommissionen. Men det synes jeg i øvrigt ville være en god idé at vi gjorde. Så lad os tage en drøftelse med udgangspunkt i dét i stedet for med udgangspunkt i Enhedslistens diktat.

Formanden:

Fru Lene Espersen som ordfører.

Lene Espersen (KF):

Enhedslisten fremsætter her forslag til, hvordan den danske forhandlingsposition skal være til den pågældende forordning om øget åbenhed i EU. Et eller andet sted sidder man jo tilbage lidt med følelsen af, at virkeligheden nogle steder nærmest har overhalet Enhedslisten indenom. For vi kan være enige om, at der var det forslag, der i sin tid kom fra Kommissionen, og som har været igennem nogle drøftelser, hvor som sagt Solana har spillet ud. Det udgangspunkt, der i sin tid var, var efter dansk opfattelse ikke tilfredsstillende. Så langt tror jeg, at vi godt kan være enige med Enhedslisten og resten af Folketingets partier.

Efter det er der begyndt at være rådsmøder, hvor man har taget den her diskussion op, og som jeg forstår de aktuelle drøftelser, så er der meget, der tyder på, at det, der har været de generelle danske synspunkter, og som også er det svenske formandskabs synspunkter, er nogle holdninger, som langsomt, men sikkert vinder indpas i forhold til vores EU-kolleger. Så jeg er faktisk noget mere optimistisk, end det lader til, at hr. Keld Albrechtsen er, hvad angår det endelige forhandlingsresultat, der ikke er nogen af os, der kender noget til endnu. Man kan i hvert fald sige, at tingene bevæger sig i den rigtige retning.

Jeg tror, at alle Folketingets partier er enige om, at åbenhed er en integreret del af moderne forvaltningsprincipper. Det er i hvert fald en del af det, Det Konservative Folkeparti vil arbejde

for, også på EU-niveau, og derfor skal vi arbejde for øget åbenhed. Det er til gavn for borgerne, men det er også til gavn for EU selv, for så sikrer man, at beslutningsprocesserne er præget af lighed, rimelighed og retfærdighed.

Men jeg mener, at Enhedslisten med det her beslutningsforslag lægger op til en lidt for fundamentalistisk holdning til åbenhed, en slags åbenhed for enhver pris, og det kan vi ikke tilslutte os.

Vi er nemlig ikke enige med Enhedslisten i alle de konkrete forslag, de fremsætter. Vi konservative kunne faktisk godt frygte – for nu at citere hr. Keld Albrechtsen selv – at man skyder sig selv alvorligt i foden. Der vil jo altid være behov for, at der er en mulighed for at diskutere ting af en sådan fortroligheds karakter, at det vil være at modarbejde nationens interesser, såfremt disse dokumenter skal være offentligt tilgængelige.

Vi ved jo, at man i forbindelse med de diskussioner, der er om forsvarsdimensionen, om forholdet til NATO, må sikre en integritet og fortrolighed for dele af informationsudvekslingen.

Og jeg vil sige til Enhedslisten, at såfremt man gjorde det til et krav, at alle papirer, også den slags fortrolige papirer, som i dag er fortrolige, skulle frem i al åbenhed, så ville det jo blot medføre, at den pågældende organisation, der er pålagt åbenhed, ville blive koblet af informationsstrømmen, og så kunne man faktisk ikke bruge åbenhed til en disse.

Det er derfor en balanceakt, når vi diskuterer åbenhed, men vi er ganske enige med bl.a. de socialdemokratiske ordførere og udenrigsministeren i, at vi må prøve at begrænse undtagelsesmulighederne mest muligt, for vi ønsker faktisk også så meget åbenhed som overhovedet muligt.

Vi er heller ikke enige med Enhedslisten i, at vi skal have uafhængige embedsmænd til at sidde og nørkle med alt det her. Det må selvfølgelig bero på en konkret vurdering.

Under alle omstændigheder er vi tilfredse med, at vi allerede nu er inde i en proces i forhold til Europaudvalget, hvor vi blev grundigt orienteret, men det er naturligvis klart, at jeg fra Det Konservative Folkepartis side må give udtryk for, at den konkrete stillingtagen til Kommissionens endelige forslag og det, man forhandler sig frem til, først kan ske i det øjeblik, vi skal afgive mandat i Europaudvalget.

Vores generelle holdning er dog, at vi skal arbejde for mere åbenhed, arbejde for så få undta-

gelsesmuligheder som overhovedet muligt. Så tror jeg faktisk, at vi ikke kun gør Danmark, men også resten af EU en tjeneste.

Anne Bastrup (SF):

Det her er en svær sag. SF støtter beslutningsforslaget, og vi synes, det er godt, at Enhedslisten er kommet med det, således at vi har haft mulighed for at få den her debat.

I virkeligheden havde det nok også været en meget god idé, som fru Charlotte Antonsen kom med lige før, at vi rent faktisk tog en debat om forordningen, altså forhåndsudkastet plus – beklager – den betænkning, som Parlamentet er kommet med, for i virkeligheden er der, således som jeg kan forstå på vandrørerne fra Parlamentet, ved at blive lavet en aftale mellem Parlamentet og Kommissionen, som rent faktisk vil gøre det endnu værre, således at det forordningsudkast, der ligger her nu, bliver endnu værre, når det engang bliver sendt til Ministerrådet.

Så samlet har vi i Danmark et problem, hvis det er, at vi vil bevare åbenheden, når vi så også betænker, at der jo i forordningen står, og det er også beskeden fra Amsterdamtraktaten, at man skal fastholde loyalitetsprincippet, og at de enkelte lande skal være loyale over for de beslutninger. Vi kan huske journalisterne fra Sverige, der fik en over næsen, fordi de fik dokumenter fra den svenske regering, som var fortroligstemplede i EU.

Det betyder så, at vi på sigt kan risikere, at vi også skal have en strammere fortolkning af offentlighedsloven. Jeg tror, det er en god idé, at vi tager vores temahøring. Jeg tror altså, at vi måske derudover skal tage en diskussion om det forslag, som fru Charlotte Antonsen kom med, om her i Folketinget at tage en diskussion, når vi har det samlede overblik over, hvad det er, der skal ske i Ministerrådet.

Naturligvis skal det være sådan, at det mandat, vi giver udenrigsministeren, når vi sender ham sydpå eller østpå, skal være i fortrolighed, ellers kan han jo ikke bære sig. Men jeg tror, at vi i stedet for at skændes med hinanden om, hvem der er bedst til at komme med et forslag, skal prøve i fællesskab at få presset det her system, som jo desværre er ved at blive overvæltet af Europa-Parlamentet, til at støtte det svenske formandskab i at komme så hel ud af denne her sag som overhovedet muligt.

Det er farlige sager, vi er oppe imod, og jeg tror, på trods af at jeg ved, at der er et socialdemokratisk gen, der siger, at man ikke kan støtte

et oppositionsforslag, i virkeligheden, at også Socialdemokratiet – jeg fortolker i hvert fald Socialdemokratiets ordfører på den måde – støtter, at vi skal have sikkerhed for, at der bliver så bred offentlighed og aktindsigt i EU som overhovedet muligt.

Så i stedet for at lade det her beslutningsforslag og diskussionen splitte os alle sammen, tror jeg, vi skal prøve at tænke os rigtig godt om: Hvordan får vi sikkerhed for, at Parlamentet og Kommissionen ikke på en overordentlig uhenigtsmæssig måde får placeret Ministerrådet på en sådan måde, at vi ikke kan få de danske og de svenske synspunkter ført igennem.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har en indgangsvinkel til det her beslutningsforslag, som er meget lig den, SF netop har gjort rede for, og føler faktisk, at sådan et synspunkt, som fru Charlotte Antonsen afviste forslaget med, var helt forkert, nemlig at man ikke skulle diskutere det på baggrund af et forslag fra Enhedslisten, at det var meget bedre, hvis vi havde diskuteret det i forhold til forordningsforslaget. Fru Charlotte Antonsen havde jo været velkommen til at have bragt forordningsforslaget herved i salen. Det kunne fru Charlotte Antonsen jo sådan set bare have gjort, hvis det havde været meget bedre at diskutere på den baggrund.

For os er en diskussion af denne her karakter altså ikke på nogen måde afhængig af, om det er det ene eller andet forslag. Vores holdning er jo den samme. Det er den, vi vil give udtryk for ved førstebehandlingen her. Men vi vil gerne støtte de tanker, der også har været fremme fra anden side om, at vi eventuelt tager det forordningsforslag med til en egentlig debat her i salen.

Jeg må erkende, at jeg er blevet dybt forvirret over det her. Altså udenrigsministeren skal til Europaudvalget og søge et mandat, der fastlægger regeringens forhandlingslinje. Det har regeringen valgt ikke at gøre endnu. Samtidig kan vi høre rundtomkring, at forslaget er ved at blive clearet af på helt afgørende vis, der ikke er i vores interesse.

Jeg må spørge udenrigsministeren: Hvornår har udenrigsministeren tænkt sig at søge mandat i Folketingets Europaudvalg?

Jeg har forstået det således, at det jo er en traktatbestemmelse, at man 2 år efter Amsterdamtraktatens ratifikation skal gennemføre nogle nye bestemmelser her om åbenhed, og at 1. maj tages rimelig bogstaveligt. I den forstand

lidt forunderligt, at vi i Europaudvalget i virkeligheden har siddet nok på lidt falske præmisser og lavet en høring om de her spørgsmål til den 23. april. Jeg troede i hvert fald selv, at det var, fordi den 1. maj ikke var så afgørende, og at det nok først blev måske i juni på mødet i Stockholm, at det her blev afgjort, og derfor kunne vi stadig væk nå at komme ind i billedet i forbindelse med de debatter, vi så ville have om høringen.

Jeg kan nu forstå, at sådan er det ikke, og derfor må udenrigsministeren vel også ret snart komme til Europaudvalget med de her spørgsmål.

Jeg vil sige en enkelt ting om beslutningsforslaget, og det er om det her med, at man klassificerer dokumenter eller fortroligstempler dokumenter. Fru Charlotte Antonsen har også været lidt inde på det specielt i forbindelse med det forsvarspolitiske samarbejde, hvor EU jo ganske rigtigt skal have samarbejde med NATO, meget imod vores vilje og meget imod, kan vi også forstå, den amerikanske forsvarsministers vilje. Han udtalte jo her i weekenden stærk bekymring for det, EU er i gang med, og opfatter det som en meget mulig konkurrent til NATO. Vi er dybt bekymrede over, at det er den udvikling, det tager, at det er i den retning, udviklingen går.

Men vores holdning til det her er, at vi ikke skal have generelle områder i EU-regi, som er undtaget fra offentlighed. Vi kan have dokumenter, der på grund af deres konkrete indhold kan være undtaget fra offentlighed, men vi skal ikke have sådan hele sagsområder, heller ikke med henblik på forsvarsområdet, som bare pr. natur, fordi de ligger inden for denne sags område, er undtaget fra offentlighed.

Der adskiller vi os så givet, kan jeg forstå på det, fru Charlotte Antonsen siger, fra Venstre og en række andre ordførere, ser det ud til. Men det er vores holdning, og det er jo også derfor, vi ikke har nogen problemer med at støtte beslutningsforslaget, for det, vi føler, der ligger i de punkter, er altså, at det gøres til en afgørende forudsætning, at de punkter er opfyldt, for at regeringen kan stemme for forordningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg synes måske lige, at vi skylder i debatten her at sige, at det sådan set ikke er regeringen, der har været ind over fastsættelsen af den temahøring, som vi laver i Europaudvalget, og i øvrigt

var det en klar forudsætning, da vi skulle tage diskussionen, at den netop ikke kun skulle handle om aktindsigt, altså det konkrete forslag, men at ønsket var – det var fru Anne Baastrup, der stillede forslaget – at man skulle se bredt på gennemsigthed, åbenhed, herunder aktindsigt, og hvad der ellers følger af det her. Høringen er så lagt i forhold til det, men man kan selvfølgelig godt efterfølgende sige, at den i forhold til det her forslag kunne have været lagt lidt mere hensigtsmæssigt.

Alle havde på daværende tidspunkt udsigt til, at det hed 1. maj, men jeg vil bare bede om at få bekræftet, at det er sådan, det hænger sammen. Så vi kan sådan set kun bebrejde os det selv i Europaudvalget og ikke nogen som helst andre.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg kan forstå på hr. Thulesen Dahl, at Dansk Folkeparti ikke vil respektere, at der er visse papirer i NATO, der nødvendigvis *må* holdes i fortrolighed, fordi det ellers ikke giver mening at drøfte vores fælles forsvar i NATO. Strategiske overvejelser, sikkerhed osv. kan man jo ikke til hver en tid offentliggøre detaljer i, uden at man dermed fuldstændig blotlægger sig for fjenden.

Jeg synes, det er et noget ejendommeligt synspunkt, men det jeg vil spørge hr. Thulesen Dahl om, er, om det er et synspunkt, man har i NATO, om det er noget, man vil forfølge også i rene NATO-kredse, eller om det kun gælder, når papirerne sendes til EU i forbindelse med det samarbejde, der i dag er mellem EU og NATO i forsvarsspørgsmål vedrørende Europa.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan fuldstændig bekræfte over for hr. Claus Larsen-Jensen, at vi har os selv at bebrejde for datoen for den høring, og også at formålet med høringen naturligvis har været bredere end alene det her forordningsudspil. Men ikke desto mindre har det jo ligget som et omdrejningspunkt, og man kan sige, at det er det, der er det vigtige at tage stilling til her i nær fremtid, for det er det, der skal vedtages. Der er et enormt pres på systemet lige nu for at få nogle bedre åbenhedsregler.

Det, vi skal huske på, er, at det kompromis, man så bliver enig om, og som bliver stemt igennem, vil tage presset væk og gøre, at der måske i de næste 10 år ikke vil kunne rejses en seriøs debat om åbenhed i EU-regi.

Derfor er det jo så vigtigt, at det er ordentligt gennemtænkt, og at det, man når frem til at beslutte, kan holde i mange år, også holde i forhold til de krav, som vi berettiget må stille fra dansk side.

Det er derfor, vi føler, at det er sådan lidt halsløs gerning, at regeringen sidder med en dato, der hedder 1. maj, holder stramt på den, som jeg har forstået det, men har ikke søgt mandat endnu, så vi kan ikke rigtig finde ud af, hvor regeringen egentlig præcis står i forhold til de kompromistanker, der er, og så har vi en dato, der hedder 23. april, hvor vi så skal have sådan en bredere diskussion om noget, der i virkeligheden måske er kørt af.

Så til fru Charlotte Antonsen: Den holdning, at et dokument kun skal være fortroligt, hvis dets indhold berettiger fortroligheden, er sådan set en holdning, vi har generelt, og det er en holdning, vi vil forfægte i de sammenhænge, hvor vi skal forholde os til det. Det skal der ikke være tvivl om. Altså det er selve den tankegang, om man, fordi et papir tilhører et bestemt sagsområde, automatisk skal have det hemmeligt, eller om holdningen skal være den, at et papir er hemmeligt på grund af sit indhold.

Derfor tror jeg heller ikke, at fru Charlotte Antonsen helt hørte, hvad jeg egentlig sagde i mit ordførerindlæg, for jeg respekterede jo netop, at der ud fra indholdet kan være dokumenter og er dokumenter, som i sagens natur bliver nødt til at være fortrolige, det siger sig selv, og specielt på forsvarsområdet vil det selvfølgelig gøre sig gældende, fordi der ofte vil være tale om ømfindtlige ting, som man naturligvis ikke kan have, at en potentiel fjende har viden om.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen det er da klart, at hele diskussionen om fortrolige papirer drejer sig selvfølgelig om papirer, som på grund af deres indhold bør holdes fortrolige, altså havde jeg nær sagt, hvad skulle man ellers holde dem fortrolige for, hvis det var et ligeegyldigt indhold, som alle kendte i forvejen.

Det, jeg synes er lidt interessant, er, om der fra Dansk Folkepartis side er tale om et skifte i NATO-politikken, altså om Dansk Folkeparti er ude på at undergrave NATO. Har man en ny politik her, eller vil man bare som sædvanlig kaste grus i maskineriet, når vi taler om EU? Det, der har skabt problemet om, at vi ikke så let kan få åbenhed i EU, er jo hovedsagelig, at det drejer

sig om forsvarsdokumenter, og derfor er det altså lidt svært for hr. Thulesen Dahl at beholde sin troværdighed, hvis han forsøger både at blæse og have mel i munden.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det er fru Charlotte Antonsen, der forsøger at kaste grus i maskineriet, for det er klokkeklart, hvad Dansk Folkeparti mener om det her, og jeg har sagt det så firkantet klart, at der ikke skulle være nogen problemer i at forstå, at et dokument kan kun være fortroligt, hvis indholdet af dokumentet berettiger til fortroligheden, og at have en generel holdning om, at fordi et papir tilhører et bestemt sagsområde, er det pr. automatik omfattet af fortrolighed, går vi ikke ind for.

Det synspunkt vil vi forfægte i EU-regi. Det synspunkt vil vi forfægte i andre fora, hvor vi får anledning til at gøre vore synspunkter om åbenhed gældende. Klarere kan det jo ikke siges.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Til hr. Thulesen Dahl: Hvis et papir i dag er fortroligstemplemet af NATO, mener hr. Thulesen Dahl så, at den fortrolighed skal opretholdes, når papiret overgår til EU eller indgår i en kommende diskussion i EU om forsvarspolitik? Det er jo altså det, der er det interessante, for hvis hr. Thulesen Dahl har den samme holdning, som hr. Thulesen Dahl altid har haft til NATO-spørgsmålet, så er der jo ikke nogen uenighed her i udgangspunktet. Så er der jo den samme respekt for, at forsvaret selvfølgelig har behov for en vis fortrolighed, som vi har i NATO i dag, og at det selvfølgelig skal overføres til EU.

Hvorfor så al den ståhej fra Dansk Folkepartis side? Så er det, man siger, jo uden indhold.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er bestemt ikke uden indhold, for det er jo en konkret diskussion, der foregår i EU-regi nu, om man skal have mulighed for at have generelle fortrolighedsvilkår for et sagsområdes dokumenter eller man ikke skal. Det er jo bl.a. de ting, vi skal forholde os til i det kompromis, der sandsynligvis skal indgås, og der er det da vigtigt at have en afklaret holdning til det her spørgsmål.

Så har fru Charlotte Antonsen selvfølgelig ret i, at der kan være en særskilt diskussion, der handler om, at man modtager oplysninger fra

tredjepart, som er fortrolige. Man kan sige, at som udgangspunkt er det jo vigtigt, at de åbenhedsregler, som kommer til at gælde i EU, er kendt af tredjepart, så man i givet fald ved, hvis man oversender et dokument, som er fortroligstemplemet, om det kan risikere at blive omgærdet af offentlighed. Men udgangspunktet er selvfølgelig, at når man modtager fortrolige oplysninger, er man normalt også selv omfattet af fortrolighedsklausulen.

Sådan har vi det jo også her i huset. Hvis vi i Folketingets Finansudvalg modtager en fortrolig oplysning fra regeringen, og vi vælger at inddrage et ekstra medlem af folketingsgruppen i spørgsmålet for at finde ud af, hvad partiet skal mene, vil den person, der bliver inddraget, også være omfattet af fortrolighedsklausulen om forholdet. Sådan det, og det er også rigtigt.

Formanden:

Fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Det Radikale Venstre kan i lighed med adskillige andre partier heller ikke støtte dette forslag til folketingsbeslutning, men det skyldes ikke, at vi ikke sætter pris på bestræbelserne for at få øget åbenhed inden for EU.

Arbejdet for mere åbenhed i EU er i sandhed en proces meget op ad bakke, fordi der er megen modstand fra visse af medlemslandene mod større åbenhed. Vi kommer jo hver især med vor nationale baggrunds regelsæt om åbenhed, og det er klart, at vi ikke alle sammen kan blive enige om, hvor åbne vore forhandlinger skal være. Det er også svært her i Danmark at arbejde for mere åbenhed, det har vi haft masser af eksempler på, og åbenheden i vores egen EU-proces har heller ikke altid været for god her i Folketinget.

Men dette forslag mener jeg er direkte uegnet til at fremme processen, uanset at jeg faktisk er enig med forslagsstillerne i, at mange af tingene burde kunne gøres bedre, end de bliver gjort i øjeblikket. Forslaget er for bastant, der står for mange håndfaste og fuldstændig firkantede betingelser i det. Vi forhandler gerne videre, og vi tager gerne nogle af synspunkterne fra forslaget med. Men det er klart, at det er op til de forhandlinger, der foregår i øjeblikket, og til det svenske formandskab, hvor langt man kan komme.

Vi skal selvfølgelig være interesserede i at få så megen åbenhed som muligt, når vi skal til at

give regeringen mandat, når den kommer med sine forslag til Folketingets Europaudvalg. Men som forslaget ligger her, mener vi, det er alt for bastant og alt for firkantet til at kunne bruges til noget som helst konstruktivt i forhandlingerne.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for debatten, som jo har vist – og det vil jeg gerne sig tak for – at SF og Dansk Folkeparti støtter vores beslutningsforslag, og at det i hvert fald på nogle punkter også finder støtte i regeringspartierne, selv om regeringspartierne har nogle forhandlingstaktiske årsager til, at de forholder sig lidt tøvende over for forslaget.

Ministeren ville gerne have et rummeligt forhandlingsmandat. Jeg synes på den anden side, det er meget vigtigt at få fastslået en smertetærskel, for hvis det er rigtigt, som fru Anne Bastrup siger, og som jeg altså også har hørt, foregår der altså nogle kompromisforhandlinger i øjeblikket, som bestemt ikke på alle punkter går i den rigtige retning. Det handler f.eks. om formulering af undtagelser fra offentlighed, og her synes jeg, det er væsentligt at få gennemgået meget præcist, hvornår vi kommer i den situation, hvor det samlede resultat er så dårligt, at det vil være at foretrække, at der ikke bliver vedtaget en ny offentlighedslov.

Der er en vis offentlighed i dag. Den er ikke tilfredsstillende, men det skulle jo nødvendigvis ender i en situation, hvor det, der bliver vedtaget, bliver værre end det, vi har nu. Det kan vi rent faktisk risikere, og derfor vil jeg gerne støtte den fremgangsmåde, som fru Charlotte Antonson, hr. Kristian Thulesen Dahl og fru Anne Bastrup har fremført som en mulighed: når vi får papirerne fra Parlamentet og ser de ændringer, Parlamentet ønsker, og som åbenbart ikke længere er så gode, som vi kunne have ønsket, tager vi en drøftelse på grundlag af selve forordningen, som den ser ud på det tidspunkt. Det kan jo give en yderligere afklaring.

Jeg er meget enig med hr. Thulesen Dahl i det synspunkt, at man ikke skal kunne hemmeligholde et dokument, bare fordi man på forhånd har besluttet, at det er hemmeligt, eller fordi det tilhører et sagsområde, hvor alt bliver hemmeligstempet. Sådan er det faktisk heller ikke i

NATO. Jeg har i hvert fald i USA fået papirer med konkrete oplysninger om atomvåben. Der har været enkelte sætninger, som amerikanerne har slettet efter nøje vurdering, men i USA er det faktisk sådan, at selv et dokument om atomvåben principielt er offentligt tilgængeligt, men at der kan være ting i det, som ud fra en meget nøje, konkret vurdering bliver slettet.

Jeg synes ikke, det er smukt, at vi i Europa har offentlighedsregler, som er væsentlig ringere end dem, man har i USA. Jeg har faktisk ved flere lejligheder måttet henvende mig i Washington for at få oplysninger om NATO-forhold, som jeg ikke kunne få her i Europa, fordi vi bortset fra Sverige er så lukkede i Europa, som vi faktisk er. Derfor synes jeg, at princippet om, at der f.eks. må gennemføres generelle Solana-undtagelser, og disse såkaldte sikkerhedsregler, som ministeren omtalte, er noget lumske noget. De sidder med det i Ministerrådet, men vi andre har ikke rigtig mulighed for at finde ud af, hvad det egentlig handler om. Det burde vi nok have noget mere orientering om, for her indfører man altså regler om klassifikation af dokumenter.

Så siger ministeren, at umiddelbart har det ikke noget med aktindsigt at gøre, for der kan godt være et klassificeret dokument, som man kan søge aktindsigt om. Så skulle man jo for det første vide, at det findes, og der vil være en tendens til, at når man først har hemmeligstempet et dokument, vil der være en modvilje mod at udlevere det til en, der søger aktindsigt.

Så er jeg bange for, at det, man kalder Ministerrådets sikkerhedsregler, er noget snavs, man er i færd med at håndtere. Det, der gør mig betænkelig, er, at så sætter man det på dagsordenen for ministerrådsmøderne, og så bliver det taget af dagsordenen, og vi får ikke rigtig nogen orientering om det i Folketingets Europaudvalg. Det er noget mystisk noget, og det bryder jeg mig altså ikke om, især ikke når det handler om en diskussion om offentlighed. Det er derfor, vi har medtaget punktet om, at der ikke skal indføres regler om klassifikation af dokumenter.

Jeg håber, at vi på baggrund af denne debat kan få udformet et dansk forhandlingsgrundlag, som betyder, at hvis det går, som fru Anne Bastrup frygter – og som jeg også frygter – så vil Danmark ikke underskrive noget, som i realiteten bliver dårligere end det, vi har i dag.

Jeg vil slutte her, men jeg vil sige tak for debatten, fordi jeg synes, der er kommet nogle gode synspunkter frem. Alle partier har jo sagt, at de går ind for en øget åbenhed, og det synes

jeg er væsentligt at notere, og alle partier har i princippet tilsluttet sig, at der ikke skal være flere undtagelser end strengt nødvendigt. Jeg synes bare, at vi vedrørende nogle af de punkter, som ligger i forslaget, allerede i dag med fordel kunne have givet et klart signal til Kommissionen og Parlamentet og Ministerrådet om, at det er Danmarks position, men det oplæg kommer ministeren forhåbentlig med til Folketingets Europaudvalg, når der skal tilrettelægges et forhandlingsmandat.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det interessante ved Enhedslistens forslag, som åbenbart støttes af Dansk Folkeparti, er, om det i realiteten vil indebære, at man bryder fortroligheden i NATO, som jo er det store og svære område, når vi taler om åbenhed i EU.

Det er rigtigt, at der er nogle småsager, hvor der er lidt problemer med at få den fulde åbenhed. Men det store, tunge område er jo de fortrolige forsvarsdokumenter, som man kan få via NATO, og derfor vil jeg gerne stille hr. Keld Albrechtsen et meget enkelt spørgsmål: Kan NATO regne med, at fortroligstemplede papirer fra NATO også kan fastholdes som fortroligstemplede, når de bliver sendt videre til EU-landene? Det er jo det, der er det interessante, det er ikke alle mulige udflugter om det ene og det andet: Kan NATO regne med, at EU vil respektere fortroligheden i NATO?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg havde sådan set ikke tænkt mig at sige noget, men det, der kalder mig herop, er, at hr. Keld Albrechtsen ligesom antydede, at der skulle være lidt hemmelighedskræmmeri, og at man kun fremlagde, hvad man ville.

Jeg vil bare bede hr. Keld Albrechtsen bekræfte, at udenrigsministeren rent faktisk i fredags gav hovedskitsen til de overvejelser, regeringen havde om åbenhedsregler, og at udenrigsministeren faktisk i dag i denne debat yderligere har uddybet de pågældende ting. Vi skal vel være rimelig fair, når vi er midt i et forhandlingsmæssigt forløb, og det er en proces, som vi skal afslutte på det tidspunkt, hvor Europaudvalget rent faktisk skal give et mandat til regeringen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen jeg anerkender da blankt, at ministeren orienterede i fredags. Men det, jeg synes er et problem, er den særlige forordning eller retsakt, eller hvad det nu er, Ministerrådets sikkerhedsregler kaldes. Heri skjuler der sig altså nogle regler om klassifikation af dokumenter, og jeg vil gerne have opklaret, hvad det er for noget, og jeg føler altså ikke, at vi har fået en tilbunds-gående orientering. Ja, hr. Claus Larsen-Jensen må undskylde mig, men det føler jeg altså ikke.

Så vil jeg gerne sige til fru Charlotte Antonsen, at for det første er det ikke rigtigt, at det alene er med NATO-papirer, vi har problemer. Det er f.eks. også med papirer mellem virksomheder og Kommissionen og mellem regeringer og Kommissionen. Der er også problemer med at få tilstrækkelig aktindsigt i sådan nogle papirer, så det kan ikke isoleres til alene at være et spørgsmål om NATO-papirer, hvor jeg går ud fra, vi er enige om, at der er et problem. Det nikker fru Charlotte Antonsen til.

Hvad angår NATO-papirerne, mener jeg, at et NATO-papir ikke kan være hemmeligt, bare fordi der er et NATO-brevhoved på det. Dets indhold må have en fortrolig karakter, der må være nogle oplysninger i det, hvis indhold kan begrundes, at der er fortrolighed. Det skal ikke være sådan, at man kan gøre alle ting hemmelige ved at sende et papir til EU. Det er ikke rimeligt, for så får vi det sådan, at myndigheder sender fortroligstemplede papirer til hinanden, og til sidst er alting hemmeligt. Det går altså ikke.

Der skal efter min opfattelse være en konkret begrundelse, hvis et dokument skal være hemmeligt, og det er også derfor, det var så skrækkeligt, at Solana efter at have fået sin første undtagelse ville have næsten hele udenrigspolitikken undtaget fra aktindsigt. Det er han vist ikke kommet helt igennem med, det håber jeg i hvert fald ikke, men sådan noget breder sig, og det skal det ikke. Der skal være en konkret begrundelse.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen det er jo interessant, og så er spørgsmålet jo, om Dansk Folkeparti er enig i det.

Hvis EU ikke skal respektere fortroligheden i NATO, hvordan vil man så sikre et tæt samarbejde med NATO? Jeg ved godt, at Enhedslisten er imod NATO, men i hvert fald hidtil har Dansk Folkeparti da været meget optaget af, at

NATO er en væsentlig forsvarsalliance. Og hvis vi ikke respekterer NATO's fortrolighed, forestiller man sig så, at vi i virkeligheden vil blive tæt inddraget i samarbejdet, altså at vi vil få dette tætte europæiske samarbejde med NATO? Det har jeg svært ved at se.

Jeg synes, det var meget interessant, at hr. Keld Albrechtsen nu endelig kom frem til det, der er en stor del af substansen i forslaget, og så er det jo interessant at se, om hr. Thulesen Dahl fortsat er enig med Enhedslisten.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, jeg kan jo forstå, at fru Charlotte Antonsen har gjort det til sin mærkesag at forsvare det, man i Bruxelles kalder Solanas militærkup, altså at han fik indført den generelle undtagelse for NATO-papirer. Men det er jo sådan, at fordi der én gang i NATO's hovedkvarter er blevet truffet beslutning om at hemmeligstemple et dokument, er det jo ikke dermed givet, at det dokument skal vedblive at være fortroligt i NATO-systemet. Man kan faktisk søge om aktindsigt og nogle gange få det.

Som jeg nævnte, kan man nogle gange få det via f.eks. USA's regering, og så må der da være en tilsvarende mulighed i EU for at få afklassificeret og frigivet et dokument, hvis det f.eks. indeholder nogle oplysninger om nogle bestemte soldaters sikkerhed i forbindelse med udsendelse til en mission og sådan noget. Det skal selvfølgelig ikke være muligt at få oplysningerne på et tidspunkt, hvor de stadig er følsomme af hensyn til de pågældende personers sikkerhed, men efterfølgende kan det jo godt være, at der ikke er nogen grund til at holde dem hemmelige, og så skal de da offentliggøres.

Derfor skal det ikke være sådan, at en lang stribe af dokumenter automatisk og i al evighed bare kommer ind under det område, som så vokser og vokser og vokser, og hvor alting er hemmeligt. Jeg tror også, fru Charlotte Antonsen selv vil kunne se, når hun tænker det til bunds, at det vil føre til en uholdbar situation, hvor den eneste, der til sidst ved noget om, hvad der foregår, er denne højstående repræsentant, som vist hedder hr. Solana.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er lidt utroligt, at vi diskuterer nogle grundlæggende principper for åbenhed, og så er fru Charlotte Antonsens eneste ind-

gangsvinkel til den principielle diskussion, om der kan være et NATO-dokument, som kan give anledning til problemer.

Altså man må ligesom have en principiel holdning først og fremmest, som er udgangspunktet for den videre debat, nemlig: Går man ind for, at man i EU-regi ikke kan hemmeligstemple, fortroligholde dokumenter, alene fordi de tilhører et bestemt sagsområde? Eller går man ind for, at de kun kan fortroligstemple, holdes fortrolige med udgangspunkt i det konkrete dokumentets indhold? Og der har vi altså i Dansk Folkeparti den sidste holdning.

Og det, der er vigtigt i forhold til NATO-samarbejdet, er jo primært, at NATO er fuldstændig klar over, hvilke EU-åbenhedspilleregler man er udsat for, så hvis man kommunikerer med EU, ved man også, hvad man bliver bedømt ud fra. Så det er selvfølgelig ikke sådan, at NATO risikerer at sende et dokument med fortrolige, meget følsomme oplysninger til EU, hvorefter de så offentliggøres. Det er i hvert fald ikke det, Dansk Folkeparti er tilhænger af.

Jeg troede, jeg havde gjort det klart før, og at fru Charlotte Antonsen derfor ikke behøvede at problematisere det yderligere.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Charlotte Antonsen.

Og så er det i øvrigt min opfattelse, at den fortsatte diskussion mere hensigtsmæssigt kan finde sted i udvalget.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Ja, det er klart, hvis der ikke havde været sådan en udvikling, som der har været, for det, vi nu er nået frem til, er faktisk, at der er en meget stor uenighed mellem Dansk Folkeparti og Enhedslisten på det her punkt. For Dansk Folkeparti er jo nødt til, hvis man siger, at man støtter NATO, så også at acceptere, at hvis NATO har et fortroligstemplet papir, så sidder man ikke og offentliggør det i EU-kredsen.

Og til hr. Keld Albrechtsen lange jeremiader om afklassificerede dokumenter: Selvfølgelig er det jo ikke det. Når vi taler om fortrolige dokumenter, taler vi jo ikke om nogen, der var fortrolige for 20, 30 eller 40 år siden, så taler vi naturligvis om nogle, der aktuelt er fortrolige.

Men det er for så vidt også klart, for Enhedslisten er jo imod NATO og Dansk Folkeparti er for. Så denne her gang er den i øvrigt uheldige alliance altså blevet brudt.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 22. marts 2001, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 21.49
